

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERÓN, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa a Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell. 4 rals al mes.

Fora. 14 " trimestre.

Un número sol. 5 cèntims.

Anuncis a preus convencionals.

Ganga.—Per retirar-se del negoci 's ven una acreditada botiga de gorras, situada a la RAMBLA, N.º 41.

Pera més informes en lo mateix establiment.

Teatro Principal.—Está en venda un dels millors palcos del 1.º pis d'aquest Teatro. En la Administració d'aquest diari donarán mes detalls.

Servey de trens pera passatjers en la Estació de Sabadell

ASCENDENTS	Hora ciutat	DESCENDENTS	Hora ciutat
Pera Manresa, Mixto	7 h. 15. Matí	De Tarrassa, Tranvia	6 h. 29. Matí
» Manresa, Mixto	9 » 06. »	» Manresa, Mixto	8 » 19. »
» Zaragoza, Correo 260	11 » »	» Manresa, Exprés 251	10 » 01. »
» Tarrassa, Tranvia	12 » 24. Tde.	» Lleyda, Mixto	12 » 27. Tde.
» Lleyda, Mixto	3 » 23. »	» Tarrassa, Tranvia	1 » 38. »
» Manresa, Exprés 250	5 » 30 »	» Manresa, Mixto	3 » 19. »
» Manresa, Mixto	8 » 05. Nit	» Zaragoza, Correo 261	5 » 33. »
		» Manresa, Mixto	8 » 48. »

Sortides de Barcelona pera Sabadell. (Hora ciutat). Demati: 6'08, 7'58, 10'08, 11'25. Tard: 2'07, 4'35, 7'03.

Pera tots los trens serveixen los bitllets senzills de preu reduhit, excepte 'ls següents: Expressos 251 y 250 y corren 261. Pera 'l correu 260 serveixen los bitllets senzills sols pera Lleyda; pera las estacions intermitjas sols s'expendeixen bitllets de preu ordinarí. En tots los trens s'admeten passatjers de las 3 classes.

Tots los trens s'aturen en l'Apeadero de la Rambla, excepte 'ls correus.

DE CUBA

Los anti-autonomistas madrilenys y la prempsa guerrera dels cinch céntims están d' enhorabona. Ab motiu del acort dels Estats Units d' enviar algún barco de guerra als ports de Cuba ja 'ls tenim altra vegada banyantse en aygua de rosas devant de las probalitats d' un rompiment de relacions entre las duas potencias. Per aixó han aprofitat l' anada del *Maine*, creuher nort americá, al port de l' Habana, pera repicar al vol las campanas del patriotisme espanyol de quincalla que fins avuy ha estat de moda, ab l' intent d' excitar altra volta l' esperit aventurer y quixotesch de gran port d' Espanya, massa extenuada avuy, abatuda y esllanguida pera tornar á ser l' admiració d' Europa, com diuhen ab ridícula candidés ó mala fé los engrescadors de las guerras per lo profitosas que 'ls resultan.

Tenen por de que ab la autonomia concedida á Cuba, fins tardana y mal entesa, acabi la malehida guerra que tant inútilment arreballa de las llars payrals los joves que havian de ser lo consol dels pares en sa vellesa, y buscan las ocasions més petites que 's presentan pera llensar altra volta al Estat Espanyol al abim sens fondo d' una guerra sens profit y de desastrosas conseqüencias.

La xanfayna romerista, veylerista y carlista, amanida ab la salsa sense aroma dels periodichs rotatius, no s' avenen bonament ab la pau que ja s' ovira, y tot son afany es posar obstacles á la bona obra. Pera ells l' honor nacional no consisteix en reconeixer los drets que te un poble explotat tant temps sense conciencia, á la vida lliure interior, sense trabas que oprimeixin; pera ells la dignitat del pahis no 's deu basar en suprimir los sacrificis estérils de sanch y de diners; poch los importa empobrir la terra que trepitjan y esquarterar sense pietat las familias que no tenen més remey que entregar sos estimats fills á las urpas de la mort; la qüestió es que corri la sanch á dojo, que 's malversin los caudals del pahis en empresas impossibles, que 'l *leon secula las melenas*, y vol sanch y més sanch mentres no sigui la seva la que 's llensi.

Per aixó declaran que si ells fossin al poder desfarian la pacificadora obra de la autonomia, y acabarian ab los insurrectes cubans á tiros y fusellaments, y acabarian ab los Estats Units y ab tot lo mon que s' atrevís á dirigitshi una mirada.

L' honor nacional aixís ho exigeix, aquest honor tan mal entés que permet y consent que pateixi fam l' exércit, que cobri tart y malament, que mori de fret en los hospitals y de causament en la manigua, aquest

honor tan primparat y poch humá que resulta més que honor una vergonya nacional.

Vegin sinó los següents párrafos d' una carta rebuda no fa molt dels camps de Cuba, en los que un home honrat explaya son ánima adolorida:

«Aixís es que per las rahons ditas únas y calladas altrás, urgeix lo remey, donchs del contrari, la catástrofe no es pás lluny, aquest desbaratament no pot anar mes enllá, te de venir un daltabaix, ja que hem arribat á un estat tal que indigna al mes pacífich. Las columnas d' operaciones trenca 'l cor de véurelas compostas d' anémichs, sombras cada-véricas los mes, decayguts y despullats en part y mal alimentats en conjunt; tenen de acabar tart ó de jorn per sentar plassa en l' hospital y allí la majoria entregan á Deu son ánima. Referent á las pagas las cobran ab tan poca exactitut y puntualitat, que 's deuen sovint nou mesos y com en las caixas dels cuerpos van molt escassos de fondós resulta tot en perjudici del pobre é infells soldat, que no te mes que la racció d' arrós, tocino y galeta, y encara no molt abundant, donchs com 'l suministre passa per tantas mans, son moltas las micas que 's perden, pels soldats quant menos, si be s' ha de creurer que no tots los estómachs quedan buyts. ¡Ah! si 'ls que viviu á Espanya vos fessiu cárrech de l' anguniosa y miserable situació porque pasan aquestos 200.000 homes, mártirs inconscients de la causa pátria, no podriau consentir sisquera no fos mes que per sentiments humanitaris, que durés més la guerra y fariu tots los medis possibles per acabarla ben aviat, fos com fos, que pel sol fet d' acabarse hauriau fet l' obra mes santa y mes humana al mateix temps.....»

Heus aquí la realitat brutal, terrible, aclaparadora. La xanfayna política anti-autonomista y la premsa dels cinch céntims creu que aquest quadro vergonyós afalaga al honor nacional y en cambi 'ls indigna y fa vibrar en son cor (si 'n tenen) la nota patriótica mes apropiada á sos gustos y conveniencias, l' arribada tranquila y pacífica d' un barco nort-americá als ports de l' Habana.

¡Valent honor nacional lo que gastan aquestos patriotas de per riurer! Fora cosa de escupirlos lo despreci al rostre si no fos que en un pahís tan quixotesch y faltat de sentit comú, governat per gent tan poch coneixedora dels interessos generals, son ben capassos de fer prevaldrer sas insensatas y endemoniadas predicacions, abocantnos altra vegada á una guerra terrible y desastrosa.

¡Deu vetlli per aquesta desgraciada Espanya!

LA CATALANA

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.º 5.

EN LA CASA DE SA PROPIETAT.

Tant per son capital y reserves, que es de **30 milions**, com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua indole, ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848.06 PESSETAS

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 PESSETAS.Son Director es **D. Ferran de Belás**, ex- diputat á Corts, Abogat y propietari.**LA CATALANA** se troba representada en todas las poblacions importants d' Espanya.En aquesta ciutat dirigir-se á **D. Antoni de P. Capmany.—S. Joan, n.º 43.****SECCIÓ RELIGIOSA**

Sants d' avuy.—Sant Valero bisbe de Zaragoza; Sant Francisco de Sales bisbe de Ginebra; Sant Constans bisbe de Perusa y Sant Aquilín prèvere martir.

La missa en honor de Sant Francisco de Sales.

La Epistola es del cap. XLIX y XLV del llibre del Eclesiàstich.

Lo Evangeli es del cap. XXV de Sant Mateu.

Parroquia de S. Feliu.—Missas per Antonia Sanmiquel Vda. de Llouch, per Maria Girbau Vda. de Torras y per Joan Casanovas Sallarés,

Parroquia de la Concepció.—Missas per Gabriel Romeu y Maria Sampere per Pau Pujol Pratjusà y per Maria Casanovas y Ubach.

Notas oficiales**ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE SABADELL**

Ignorantse'l paradero dels joves naturals d' aquesta ciutat: Emili Aramburu Romeu, Joseph Castellet Pont, Joseph Carol Moncal, Joan Cal-sina Pujol, Joseph Casals Camillo, Francisco Estapé Agut, Joseph Estapé Galí, Diego Fernández Giralt, Joseph Grau Pascual, Francisco Gamtús Fusté, Joan Giralt Rocabert, Francisco Gisbert Serra, Pere Gimenez Piqué, Antoni Llobet Font, Joseph Mata Girabau, Ginés Mañosa Sallent, Jesús Pascual Pérez, Ramon Pagés Guitart, Menna y Feliu Palat Manau, Jaume Prat Ferrer, Joseph Plarromaní Elena, Ezequiel Rius Julià, Jo-

seph Rimblas Casas, Ignaci Roca Pous, Miquel Sala Tey, Pere Torras Martinez, Diego Ubach Pous, Baltasar Ustrell Cucurella, Valentí Vallhonrat Graupera, Jaume Vila Gaspar y Joan Bta. Vall Codonés, quins per rahó de sa edat dehuen entrar en lo sortetj pera l' actual reemplás, se 'ls cita pera que 'n temps oportú acudin á aquest Ajuntament ó al del punt en que viuen, á demanar sa inscripció en las llistas, ab amonestació en altre cas de pasárloshi lo perjudici á que tinguin dret.

Sabadell 26 Janer de 1898.—Lo Alcalde, *Joseph A. Planas*.

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 28.

Naixements: Ferriol Ribas Gili.—Morral Urpina Colldeforns.—Manel Roca Gall

Defuncions: Fabiá Gisbert Serneguet, 14 mesos.—Pau Teixidó Ber-ga, viudo, 65 anys.

NOVAS

En la funció del dijous passat que tingué lloch en lo teatro Euterpe, per ser dijous, hi hagué regular entrada ó millor dit, bona.

Número 1.—*Nina*, que no es rés.

Número 2.—*La Viejecita*, preciosa obra dels senyors Echegaray y Caballero. La senyoreta Cuello ab lo paper de *Cárlos* en lo primer número de l' obra tingué alguna ensopegada que li culli part del públich, en cambi en lo bonich número de quant se presenta á casa 'l *Marqués*, demostrá un gust y maestría á que no 'ns tenia acostumats, y 'l públich li fou ingrat, puig no la aplaudí com se mereixia.

Lo resto de la companyia bé, menos lo paper de *Marqués* en que hi estava anunciat lo senyor Gorina y sabém que á última hora deixá de formar part de la companyia, haventlo de sustituhir com se pogué. Los coros també s' esplicaren. Lo mestre, intelgent com sempre.

La orquesta bastant malament que es per lo que alguns no trobaren l' obra tant arrodonida com quan se vegé al Principal.

L' empresa te obra per dias.

Número 3.—*Las Zapatillas*. Desempenyo irregular demostrant que sols omplia programa.

La coneguda casa comercial de Barcelona que girava baix la rahó social *Company, Brugués y Gali*, funcionarà d' avuy en avant ab lo nom de *Company y Brugués* per haverse separat lo soci don Pau Gali.

Aquesta modificació no alterarà pera res la marxa de la casa ni dels seus negocis.

Un tenor català, lo jove don Lluís Rivas, deixeble del Conservatori del Liceo y del mestre Góula, ha debutat en lo *Teatre Grant* de Brescia ab éxit complert, cantant lo *Faust* de Gounod. Los periódichs d' aquella ciutat li dedican grans elogis augurantli un felis pervindre en la carrera lirica.

Lo celebèrrim *Noticiero Universal* ab motiu de la mort del novillero Gavira ocorreguda á Madrid en barallas eixint d' una *juerga*, ha publicat son retrato acompanyat d' una llarga biografia, molt mes llarga que no las que feya temps enrrera pera 'ls oficials de certa importancia morts á Cuba.

Deu pensar lo *Ciero* qu' arc que no dona lo ram dels militars bo es explotar la corda forera.

Sembla mentida qu' ocupin las planas del diari ab cosas aixís no tenint en cambi lloch ni temps pera 'ls interessos respectables del pays.

S' ha constituït á Barcelona ab sucursal á Valencia, una societat en comandita pera dedicarse á la compra y venta de teixits, confeccions de sastreria y en especial al suministre d' uniformes y vestits de paisà pera 'l personal de la Companyia de Ferro-carrils del Nort d' Espanya en la 3.ª y 4.ª seccions denominadas de Valencia y Barcelona.

La rahó social es *Badia, Lopez y C.^a*, essent soci-colectiu don Anton Badia y Capdevila, industrials don Gonzalo Lopez y don Rogelio Rojo y comanditari don Bassili Costa y Farré.

La administració, gerència y firma á càrrech del senyor Badia.

En los telefonemas del *Diario de Barcelona* d' ahir matí, cada vegada que 'l corresponsal donava compte de cosas de marinos interrompia la conversació l' encarregat del servey. Se veu que resulta inútil en aquest pays fer gastos pera montar 'l servey d' informació.

Mes no s' hi amohini 'l vell colega.

Ya sab lo que diuhen 'ls patriotas del Madrid oficial y oficinesch: *No me toques la Marina*.

Lo passat dijous tingué lloch l' estreno en lo teatro del Liceo de Barcelona de l' ópera *Neron* del mestre Rubinstein.

Degut á ser la primera representació á Barcelona y á la mania d' aquell públich ab los tenors, no pogué formarse una exacta idea del mèrit de l' obra, donchs hi hagué un bon xich d' escandol que privá als veraders intel·ligents de fersen càrrech.

Las decoracions del senyor Soler y Rovirosa agradaren molt, essent aplaudidas en gran manera.

Hem rebut de la Junta Permanent de la Unió Catalanista una Circular que dirigeix al poble català que á més de demostrar la necessitat de conseguir la autonomia de nostra estimada Catalunya, dona instruccions pera la formació d' agrupacions catalanistas que segons noticias, son moltes las qu' están apunt de constituirse.

La publicárem integra en un dels vinents números ja que per sa importancia be val la pena de reproduir-la integra.

La empresa del teatré Principal 'ns participa que per causas imprevistas s' ha tingut de suspenders la representació de l' ópera espanyola *La Dolores* fins á la setmana vinenta.

En lo Saló de ball del Casino de la fusió republicana tindrà lloch demà á la tarde ua escullit ball ab la orquesta *Fatzendas*.

Ab motiu de commemorarse 'l dia 4 del vinent Febrer lo 37 aniversari de la guerra d' Africa, los voluntaris catalans preparan en son obsequi una funció en lo teatro del Tivoli de Barcelona, en la que hi pendrà part l' Orfeo Català dirigit pel mestre Millet.

Una nova amensassa contra la propietat, un nou impost y un nou arrendament. Lo que no te res de nou, es que tot aixó vagi contra la propietat de Catalunya, la propietat dels catalans, que per lo vist es lo que fa més goig á la gent de Madrid.

Ara son los censalistas y 'ls censataris los qui, si resulta certa la noticia, pagarán los enginys del arbitrista encarregat de la cartera d' Hisenda, puig segons sembla, lo senyor Lopez Puigcervér prepara un projecte de lley establint un impost sobre la renda de censos. Aquest impost serà objecte d' arrendament en las quatre provincias catalanas.

Las condicions del arrendament no poden sapiguirse encara, pero no cal: massa 'ns temém que acabarán de fer més insuportable lo nou impost.

Servéixinse pendre tot aixó 'ls contribuyents catalans com una compensació de la caritat que del Govern acaban de rebre per las darreras inundacions.

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de confiança.

La cobransa del tercer trimestre de la contribució territorial é industrial tindrà lloch en lo local de costum, carrer de las Paces, 37, durant los dias 1, 2, 3, 4 y 5 del próxim mes de Febrer, de 8 á 12 del matí.

TELEGRAMAS

Madrid, 28, 11:50 m.—Telegrafia de New-York que 'l crenher «Brooklyn», que es un dels mes nous de l' armada nort-americana, ha rebut ordres de sarpar ab rumbo á l' Habana.

Lo marquès de Montoro, secretari d' Hisenda del govern cubà, diu que la situació econòmica de l' isla millora visiblement. Se realisan los giros en millors condicions, resultant l' alsa dels bitllets beneficosa pera 'l comers interior. Aumenta la recaudació d' Aduanas é impostos, ingressant quantitats en or, per lo qual s' activan los pagos de Guerra, creyentse que aviat se pagarán las atencions civils atrassadas.

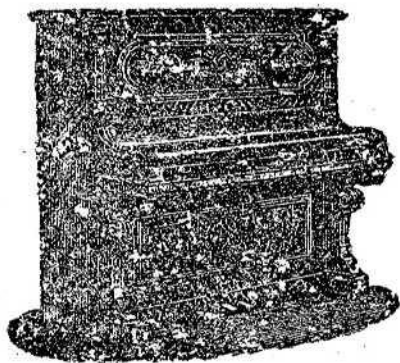
Ha sigut mort per las forsas del coronel Aranzabe, lo cabecilla Aranguren y altres quatre insurrectes mes en una acció tinguda prop de Campo Florido. Aquest Aranguren es aquell que va fusellar al coronel Ruiz que aná á véurel pera tractar de la seva presentació.

Madrid, 28, 1 t.—En l' exprés d' Andalucía ha arribat lo senyor Canalejas havent sigut objecte d' una rebuda molt carinyosa.

Madrid, 28, 3 t.—Lo «Te-Deum» cantat á «Sant Francisco el Grande» ha sigut solemnisim produhint admirable efecte 'l decorat de l' Iglesia. Hi ha assistit la Reyna, 'l rey, las infantas y la infanta Isabel. Per tot lo tránzit hi havia una gentada inmensa desitjosa de presenciar 'l desfile de la familia real y 'ls invitats al «Te-Deum».

CAMBIS

Londres á 90 dias fetxa	33'25 d.
» á la vista.	33'65 p.
París. » » »	33'50

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde **150 duros** y són construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi hán 5 pera vendre, á preus econòmichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA

Rambla, 93. — SABADELL

L' estab iment de litografia, impremta y grabats de

M. BROSSA

s' ha trasladat en lo CARRER DE S. JOSEPH, 7.

Imprenta y Encuadernacions de Pere Tugas, Carrer de Calderén, 36.—SABADELL